

Susanna Raulio

8.5.2023

Maa- ja metsätalousministeriö
osastopäällikkö Minna-Mari Kaila

Viite: Lausuntopyyntönnö 2.5.2023 VN/13498/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi maitotuotteiden, hedelmien ja vihannesten koulujakelutuesta lukuvuonna 2023 - 2024

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) kiittää mahdollisuudesta tulla kuulluksi ja esittää lausuntonaan seuraavaa:

3 § Tukikelpoiset maitotuotteet

THL pitää valitettavana ehdotusta koulujakelutuen myöntämisestä jatkossa vain maidon ja piimän hankintaan. Piimän ohella muidenkin ravitsemussuositusten mukaisten hapanmaitovalmisteiden pitäminen tuen piirissä voisi kannustaa tuen hakijoita niiden tarjoamiseen aiempaa useammin. Kun maidon ja piimän kulutus vääjämättä vähenee, voisi tukea myöntämällä olla mahdollisuus turvata muiden hapanmaitovalmisteiden kulutusta. Ravitsemussuositusten mukaisten hapanmaitovalmisteiden käyttö edistää luustoterveyden lisäksi myös suoliston terveyttä.

4 § Tukikelpoiset hedelmät ja vihannekset

THL kannattaa ehdotusta, että jatkossa samat hedelmä- ja vihannestuotteet olisivat koko lukuvuoden tukikelpoisia. Tämä selkeyttää tuen hakuprosessia.

Vihannes- ja hedelmätuen piiriin kuuluvat ehdotuksen mukaan tuoreet kurkku, tomaatti, porkkana, kyssäkaali, omena, banaani, mandariini, klementiini ja satsuma. THL kyseenalaistaa kaikkien marjojen poistamisen tukikelpoisten tuotteiden listalta. Etenkin satokauden aikana tuoreet, kotimaiset marjat tuovat vaihtelua oppilaitosten ruokalistalle, pitävät yllä suomalaista ruokakulttuuria ja ovat ravitsemuksellisesti erinomaisia raaka-aineita. Marjat kuuluvat ravintoainetiheimpiin ruoka-aineisiin eli ne sisältävät runsaasti välttämättömiä ravintoaineita mutta vain vähän energiaa. Myös sesongin ulkopuolella käytettävät kotimaiset pakastemarjat ovat ravitsemuksellisesti hyvä valinta. Kotimaisten marjojen hinta asettaa haasteita niiden hankkimiselle julkisiin ruokapalveluihin, jonka vuoksi tuen poistaminen on entistä harmillisempaa.

Tukikelpoisten hedelmien ja vihannesten lista on muutenkin aiempaa suppeampi ja koostuu pääasiassa hyvin tutuista tuotteista. Positiivisena huomiona pidämme ehdotusta kyssäkaalin ottamisesta tuen piiriin, mutta muuten lista ei tue ruokakasvatuksen tavoitteita uusien ruokien tuomisesta lasten ja nuorten lautasille. THL toivoo tuen laajentamista edelleen uusiin kasviksiin, sillä lasten ja nuorten makutottumuksia voidaan muokata terveyttä edistävään suuntaan tutustuttamalla heitä mahdollisimman monipuolisesti uusiin kasviksiin.

Susanna Raulio

8.5.2023

5 § Tuotteiden jakaminen kouluaterioiden yhteydessä

Jos koulujakelutuen alaiset, välipalaksi tarkoitetut kasvikset/hedelmät jaetaan koululounaan yhteydessä, on huolehdittava siitä, että oppilaat ymmärtävät kyseessä olevan välipalaksi tarkoitettu tuote. Muuten on vaarana, että jakelutuen alaista ruokaa ei jakseta syödä lounaalla, ja se joutuu hävikkiin.

11 § Koulujakelutuen liitännäis-, arviointi- ja tiedotustoimenpiteiden enimmäismäärä

THL haluaa edelleen korostaa laadukkaiden ja vaikuttavien liitännäistoimien tärkeyttä. Jatkossakin tulee huolehtia siitä, että mahdollisimman moni lapsi ja nuori perhetaustasta riippumatta pääsee tutustumaan ruokasuositusten mukaiseen monipuoliseen, terveelliseen ja kestäväen kehityksen mukaiseen kasvipainotteiseen ruokavalioon paitsi koulussa tarjottavien kasvien, myös laadukkaan ruokakasvatuksen kautta.

Pääjohtaja

Markku Tervahauta

Johtaja

Mika Salminen

SIGNATURES**ALLEKIRJOITUKSET****UNDERSKRIFTER****SIGNATURER****UNDERSKRIFTER**

This documents contains 2 pages before this page

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Markku Petteri Tervahauta

03bb7381-e9a8-40c6-89b1-e0d5e935013b - 2023-05-09 11:57:41 UTC +03:00

BankID / MobileID - caed52c2-972d-4412-a8df-68c7a9d87c55 - FI

MIKA OLAVI SALMINEN

0bea2ec9-406e-437b-951a-4dde77386f4b - 2023-05-13 13:05:21 UTC +03:00

BankID / MobileID - 8feb8ff0-ad96-4f00-804a-49fb50c9f706 - FI

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende